

11.3.2025

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Suomenlinnan merilinnoituksen asemakaavaehdotuksesta

HEL 2024-014875 T 10 03 03

Helsingin Kaupunkiympäristön toimialan maankäytön ja kaupunkirakenteen asemakaavoitus on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausunnon Suomenlinnan merilinnoituksen asemakaavaehdotuksesta nro 12830. Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta perustehtäviensä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta sekä arkeologisesta kulttuuriperinnöstä Helsingin kaupungin omistamien maa-alueiden osalta.

Suomenlinnan merilinnoituksen asemakaavoituksen tavoitteena on UNESCO:n maailmanperintökohteen ominaispiirteiden ja luonteen säilyttäminen tuleville sukupolville varmistamalla kulttuuriperinnön suojelu ja tukemalla kaupunginosan elinvoimaisuutta asuinympäristönä sekä alueen nimistön vakiinnuttaminen. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että suojeltu Suomenlinnan merilinnoitus kehittyy elävänä kaupunginosana ja kestäväenä kaupunkilaisten ja vierailijoiden matkailukohteena siten, että alueen hoito ja ylläpito pysyy nykyisellä tasollaan ja alueen arvo maailmanperintökohteena ei vaarannu. Alueelle on suunniteltu yksi uudisrakennuksen sijaintipaikka. Muuten alue pysyy suojeltuna kokonaisuutena. Kerrosalaa on alueelle osoitettu yhteensä 125 580 k-m² tästä asumiseen saa osoittaa vähintään 46 920 k-m². Koska lähes kaikki kerrosalaa on osoitettu olemassa oleviin suojeltuihin rakennuksiin, asukasmäärä ei kaavaratkaisun myötä muutu. Uutta kerrosalaa on uudisrakentamista varten osoitettu tästä 200 k-m².

Kaavaratkaisu on alueidenkäyttölain luonnoksen (30.9.2024) 8. §:n Maailmanperintökohteet kaavoituksessa mukainen. Maailmanperintöalueen suojavyöhykkeellä sijaitsevat Limppu (VL: Lähivirkistysalue), Lonna (S: Suojelualue) Pormestarinluodot (S: Suojelualue ja SL: Luonnonsuojelualue). Saarilla sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu on kaavaratkaisussa määrätty asianmukaisesti.

Lonnan rakennuskanta on venäläiseltä kaudelta. Alun perin ruudin käsittely- ja varastopaikaksi rakennetusta saaresta tuli merimiinojen koamis- ja säilytyspaikka. Suomalaisella kaudella saarella toimi laivojen demagnetointiasema. Saarella toimii ravintola, kahvila, museotiloja ja vuokrattava kokous- ja juhlatiloja sekä yleinen sauna. Pormestarinluodot koostuvat neljästä luodosta, joista Suomenlinnaan liittyvällä luodolla sijaitsee harmaakivinen linnoitusrakenne. Luodoista kolme (RN:o 1:26)

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

11.3.2025

on Helsingin kaupungin omistuksessa. Ne ovat luonnontilaisia ja ovat korkean veden aikaan lähes kokonaan veden alla.

Saarilla sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu on kaavaratkaisussa määrätty asianmukaisesti. Helsingin kaupungin omistamien Pormestarinluotoihin kuuluvan kolmen luodon alueella ei sijaitse muinaismuistolain perusteella rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita.

Helsingin kaupunginmuseon näkemyksen mukaan asemakaavaehdotus turvaa kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti maailmanperintökohteen ominaispiirteiden ja luonteen säilyttämisen.

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto